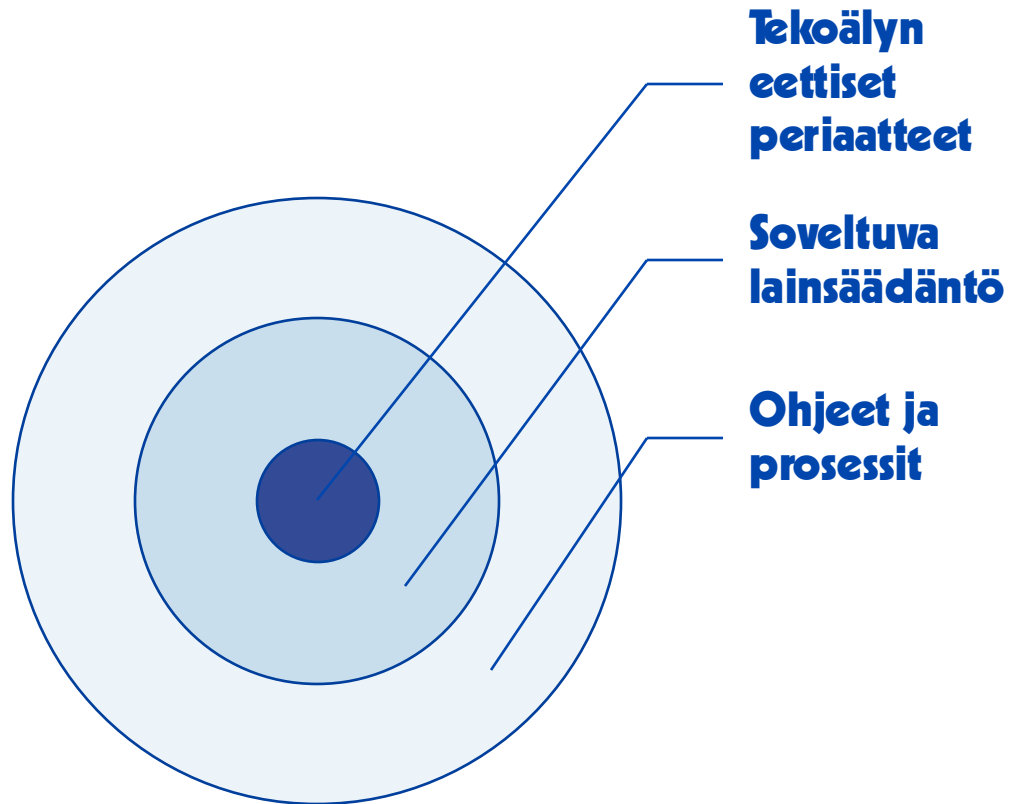

Terveystalo

Miksi tekoälyn eettiset periaatteet?

- Eettiset periaatteet muodostavat tekoälyn hallintamallin ytimen
- Ei tiukkaa lakisääteistä vaatimusta laatia eettisiä periaatteita tekoälyn käytölle, mutta tekoälyasetus rohkaisee tähän epäsuorasti ja vapaaehtoisuuden pohjalta (artikla 95, resitaali 27)
- Markkinakäytäntö: kasvava määrä suomalaisia yrityksiä ja muita organisaatioita on hyväksynyt tekoälyn eettiset periaatteet
- Eettiset periaatteet viestivät sisäisesti ja ulkoisesti vahvasta sitoumuksesta tekoälyn eettiseen ja reiluun käyttöön

Eettiset periaatteet vaikuttavat läpi tekoälyasetuksen...

Resitaali 27: [--] On kuitenkin tärkeää palauttaa mieleen komission nimittämän tekoälyä käsittelevän korkean tason asiantuntijaryhmän laatimat luotettavaa tekoälyä koskevat eettiset ohjeet vuodelta 2019. Asiantuntijaryhmä laati näihin ohjeisiin seitsemän ei-sitovaa tekoälyä koskevaa eettistä periaatetta, joiden on tarkoitus auttaa varmistamaan, että tekoäly on luotettavaa ja eettisesti hyväksyttävää. [--] Nämä periaatteet olisi mahdollisuuksien mukaan otettava huomioon tekoälymallien suunnittelussa ja käytössä. Niiden olisi joka tapauksessa toimittava perustana, kun tämän asetuksen mukaiset käytännestännöt laaditaan. Kaikkia sidosryhmiä, kuten teollisuutta, tiedeyhteisöä, kansalaisyhteiskuntaa ja standardointijärjestöjä, kannustetaan ottamaan tarvittaessa huomioon eettiset periaatteet, kun ne kehittävät vapaaehtoisia parhaita käytäntöjä ja standardeja.[--]

Artikla 95 Tiettyjen vaatimusten vapaaehtoista soveltamista koskevat käytännestännöt

1. Tekoälytoimiston ja jäsenvaltioiden on kannustettava ja helpotettava sellaisten käytännestäntöjen laatimista, mukaan lukien asiaankuuluvat hallintomekanismit, joiden tarkoituksena on edistää joidenkin III luvun 2 osastossa vahvistettujen vaatimusten vapaaehtoista soveltamista ei-suuririskisiin tekoälyjärjestelmiin, ottaen huomioon parhaat saatavilla olevat tekniset ratkaisut ja alan parhaat käytännöt, jotka mahdollistavat tällaisten vaatimusten noudattamisen.
2. Tekoälytoimiston ja jäsenvaltioiden on helpotettava käytännestäntöjen laatimista, jotka koskevat erityisvaatimusten vapaaehtoista soveltamista – myös käyttöönottajien osalta – kaikkiin tekoälyjärjestelmiin, käyttäen perustana selkeitä tavoitteita ja keskeisiä suorituskäyindikaattoreita, joilla mitataan näiden tavoitteiden saavuttamista, mukaan lukien muun muassa seuraavat:
 - a) luotettavaa tekoälyä koskevissa unionin eettisissä ohjeissa vahvistetut sovellettavat osat;
 - b) tekoälyjärjestelmien ympäristökestävyyteen kohdistuvien vaikutusten arviointi ja minimointi, myös energiatehokkaiden ohjelmointien ja tekoälyn tehokkaan suunnittelun, koulutuksen ja käytön tekniikoiden osalta.
 - c) tekoälylukutaidon edistäminen, erityisesti tekoälyn kehittämisestä, toiminnasta ja käytöstä vastaavien henkilöiden osalta;
 - d) tekoälyjärjestelmien osallistavan ja monipuolisen suunnittelun helpottaminen muun muassa perustamalla osallistavia ja monimuotoisia kehitysryhmiä ja edistämällä sidosryhmien osallistumista kyseiseen prosessiin;
 - e) haavoittuvassa asemassa oleviin henkilöihin tai henkilöryhmiin kohdistuvien tekoälyjärjestelmien kielteisten vaikutusten arviointi ja ehkäisy, myös vammaisten henkilöiden esteettömyyden sekä sukupuolten tasa-arvon osalta.

...ja periaatteiden tausta juontaa juurensa vuoteen 2018-2019, kun korkean tason asiantuntijaryhmä ("AI HLEG", High Level Expert Group on AI) valmisteli tekoälyasetusta

8. huhtikuuta 2019 AI HLEG esitteli luotettavaa tekoälyä koskevat eettiset ohjeet.

Nämä periaatteet ovat toimineet markkinakäytäntöä ohjaten, kun monet organisaatiot ovat hyväksyneet omia periaatteitaan.

- 1. Ihmisen toimijuus ja ihmisen suorittama valvonta**
- 2. tekninen vakaus ja turvallisuus**
- 3. yksityisyyden suoja ja datanhallinta**
- 4. Avoimuus**
- 5. Monimuotoisuus, syrjimättömyys ja oikeudenmukaisuus**
- 6. Yhteiskunnallinen ja ympäristöön liittyvä hyvinvointi**
- 7. Vastuuvellisuus**

Terveystalon eettisen tekoälyn periaatteet

1. Vastuullisuus

Terveystalon kestävä kehityksen tavoitteet ohjaavat myös tekoälyohjelmaamme. Hoitovajeen ratkaiseminen on merkittävä haaste, missä tekoälyllä on suuri potentiaali laajentaa hoidon saatavuutta useammille ihmisille samalla säilyttäen korkean lääketieteellisen laadun.

2. Ihmiskeskeisyys

Käytämme tekoälyä tavalla, joka asettaa etusijalle ihmisoikeudet, terveyden ja hyvinvoinnin, tukien ihmisten toimijuutta arvojemme mukaisesti.

3. Selkeä vastuunjako

Terveystalo pysyy vastuussa käyttämistään tekoälyteknologioista. Yksittäiset työntekijät ovat vastuussa tekoälyn käytöstä Terveystalon ohjeiden ja politiikkojen mukaisesti. Selkeää vastuunjakoa tuetaan Terveystalossa lisäämällä työntekijöiden tietoisuutta tekoälyn vastuullisesta käytöstä.

4. Validiteetti

Kehitämme ja koulutamme tekoälyä luotettavan datan ja merkityksellisten käyttötapauksen avulla, selkeästi määriteltuihin käyttötarkoituksiin. Noudatamme lääketieteellistä tutkimusta, teknologisia edistysaskeleita sekä asiaankuuluvia säädöksiä ja ohjeita tekoälyn käytössä.

5. Turvallisuus

Käytämme vain tekoälyjärjestelmiä, jotka ovat luotettavia sekä vahvasti suojattuja väärinkäytöltä ja haitalta. Tämä edellyttää jatkuvien toimenpiteiden toteuttamista haavoittuvuuksilta suojautumiseksi ja eheyden ylläpitämiseksi.

6. Läpinäkyvyys ja selitettävyys

Läpinäkyvyyttä ja selitettävyyttä edistävät toimenpiteet räätälöidään teknologian ja kohderyhmän tiedontarpeiden mukaan. Lähtökohtana pyrimme tarjoamaan selkeää ja helposti saatavilla olevaa tietoa siitä, missä ja miten tekoälyä sovelletaan toiminnassamme.

7. Yksityisyys ja tietosuoja

Yksityisyys ja tietosuoja ovat ensisijaisia tekijöitä tekoälyn kehittämisessä ja käytössä, ja pyrimme aina varmistamaan soveltuvan tietosuojalainsäädännön noudattamisen kaikissa tekoälyn kehittämisen ja käytön vaiheissa.

8. Reiluus

Edellytämme, että tekoälyjärjestelmät eivät syrji yksilöitä. Varmistamme, että tekoälyjärjestelmät tarjoavat tasapuolista kohtelua ja suosituksia kaikille yksilöille heidän taustastaan riippumatta.